

Pytania i odpowiedzi w sprawie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży

Ochrona i Prewencja w Archidiecezji Poznańskiej

W jakim terminie należy zarejestrować wypoczynek?

Zgłoszenie wypoczynku powinno zostać zarejestrowane w bazie wypoczynku i przesłane kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora w terminach (<https://wypoczynek.men.gov.pl/>):

- ▶ najpóźniej na 21 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku,
- ▶ najpóźniej na 14 dni przed terminem rozpoczęcia półkolonii lub wypoczynku za granicą,
- ▶ najpóźniej na 7 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku, ale TYLKO w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi (np. konieczność organizowania działań adresowanych do dzieci i młodzieży w związku z negatywnymi skutkami wystąpienia klęsk żywiołowych, organizowania wypoczynku ze środków publicznych na organizację wypoczynku lub dofinansowanie dla uczestników z rodzin o niskim statusie ekonomicznym).

Każdy z turnusów musi być zarejestrowany jako osobne zgłoszenie.

W przypadku zgłoszenia wypoczynku w formie papierowej będącej wydrukiem wypełnionego formularza elektronicznego zamieszczonego w bazie wypoczynku - decyduje data stempla pocztowego nadania tego wydruku.

Na czym polega zgłoszenie wypoczynku?

- ▶ Organizator wypoczynku zgłasza wypoczynek przez system teleinformatyczny w bazie wypoczynku, korzystając z formularzy zamieszczonych na stronie Ministerstwa Edukacji i Nauki. Po wprowadzeniu danych przez organizatora wypoczynku i jego zatwierdzeniu lub podpisaniu uwierzytelnionym podpisem, system (automatycznie) przekierowuje formularz zgłoszenia do kuratora oświaty, właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku. Kurator oświaty w przypadku prawidłowo wypełnionego formularza zgłoszenia wypoczynku, akceptuje go, co powoduje (automatyczne) zamieszczenie formularza w bazie wypoczynku i powiadomienie organizatora. Po akceptacji formularza przez kuratora oświaty, system (automatycznie) przesyła go odpowiednio do kuratora oświaty na terenie, którego będzie zorganizowany dany wypoczynek oraz do powiatowego inspektora sanitarnego (sanepidu) i komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej na terenie, którego będzie zlokalizowany wypoczynek dzieci i młodzieży.

Sprawdzić, czy wypoczynek został zarejestrowany można zarówno w bazie wypoczynku wpisując dane (np. nazwę organizatora, miejscowość wypoczynku, datę jak również w kuratorium oświaty, w którym dokonano zgłoszenia wypoczynku.

Czy zgłoszeniu podlega wypoczynek w miejscu zamieszkania taki jak: lato w mieście, półkolonie, zima w mieście, itp.?

- ▶ TAK. Każdy wypoczynek trwający nieprzerwanie co najmniej 2 dni (z noclegiem lub bez noclegu), organizowany w czasie ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej, w kraju lub za granicą, w szczególności w formie kolonii, półkolonii, zimowiska, obozu i biwaku podlega zgłoszeniu do kuratora oświaty.
- ▶ Organizator wypoczynku, który odbywa się w miejscu zamieszkania dzieci i młodzieży w formach takich jak lato w mieście, zima w mieście, albo półkolonie - powinni zarejestrować wypoczynek wybierając formularz: Zgłoszenia dla półkolonii.
- ▶ Jedynie szkoły i placówki nie muszą zgłaszać w bazie wypoczynku organizowanego do 3 dni.

Czy zgłoszeniu, jako wypoczynek podlega wakacyjny wyjazd trwający jeden dzień?

NIE. Wyjazd na 1 dzień nie podlega zgłoszeniu w bazie wypoczynku.

Organizatorzy mają obowiązek zgłoszenia w bazie wypoczynku, w tym wakacyjnego wyjazdu, trwającego nieprzerwanie co najmniej 2 dni (z noclegiem lub bez noclegu), wybierając odpowiedni rodzaj formularza:

- ▶ „Zgłoszenie wypoczynku dzieci i młodzieży”,
- ▶ „Zgłoszenie dla półkolonii”,
- ▶ „Zgłoszenie wypoczynku organizowanego za granicą”.

„Karta wypoczynku” obowiązuje wyłącznie szkoły i placówki, które organizują wypoczynek dla dzieci trwający do 3 dni.

Kto składa oświadczenie, że organizuje wypoczynek w celu niezarobkowym i nie podlega obowiązkowi wpisu do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych?

- ▶ Oświadczenie to składa każdy organizator wypoczynku, który nie jest przedsiębiorcą turystycznym wpisanym do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz.511, z późn. zm.).
- ▶ Zarobkowo mogą organizować wypoczynek, który jest imprezą turystyczną, tylko przedsiębiorcy turystyczni wpisani do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych. Jedynie półkolonie nie są imprezą turystyczną i mogą być organizowane zarobkowo przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne niż szkoły i placówki.
- ▶ W przypadku organizowania wypoczynku, który jest imprezą turystyczną, w celu zarobkowym należy wcześniej dopełnić formalności określonych w ustawie z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, wpisując się do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych.

W jaki sposób powinna być zorganizowana opieka medyczna dla uczestników wypoczynku?

Nie ma aktu prawnego regulującego kwestie konkretnego sposobu organizacji opieki medycznej w ramach wypoczynku, która powinna zostać zapewniona jego uczestnikom. Każdy organizator wypoczynku dzieci i młodzieży ma obowiązek zapewnienia dostępu do opieki medycznej:

- ▶ w ramach świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (organizator powinien znać dane teleadresowe, godziny przyjęć oraz zakres świadczeń opieki zdrowotnej właściwego świadczeniodawcy)

lub

- ▶ na podstawie umowy zawartej z lekarzem, pielęgniarką lub ratownikiem medycznym.

W przypadku obozów pod namiotami, obozów wędrownych z dala od ośrodków zdrowia, należy zapoznać się z Instrukcją Głównego Inspektora Sanitarnego z maja 2020 r. w sprawie wymagań higieniczno-sanitarnych dla stacjonarnych obozów pod namiotami (Rozdział VII § 36).

Jakie sankcje karne przewidziane są za organizację wycieczki, pomimo braku umieszczenia zgłoszenia w bazie wycieczki?

Karze grzywny (zgodnie z art. 96a ustawy o systemie oświaty) podlega organizator wycieczki, który:

- ▶ nie zgłosił wycieczki kuratorowi oświaty, a organizuje wycieczkę,
- ▶ wysłał zgłoszenie, ale nie zostało zaakceptowane przez kuratora oświaty i w konsekwencji nie zostało umieszczone w bazie wycieczki, a organizuje wycieczkę,
- ▶ nie dopełnił obowiązku poinformowania kuratora oświaty o zmianach okoliczności objętych zgłoszeniem wycieczki, o których mowa w art. 92d ust. 3 pkt 2 lit. b i c oraz pkt 5 ustawy, czyli nie poinformował o zmianie terminu wycieczki, zmianie adresu wycieczki, miejsca lokalizacji wycieczki lub trasy wycieczki, z podaniem nazwy kraju - w przypadku wycieczki organizowanego za granicą, nie poinformował o zmianie osób z kadry wycieczki i ich kwalifikacji.

Orzekanie w sprawach o ww. czyny następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124).

Czy nauczyciel akademicki może być wychowawcą wypoczynku bez zaświadczenia o ukończeniu kursu?

NIE. Obowiązek ukończenia kursu na wychowawcę wypoczynku nie obejmuje:

- ▶ nauczycieli,
- ▶ osób pracujących z dziećmi w placówkach wsparcia dziennego lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które posiadają wykształcenie określone w art. 26 ust. 1 pkt 1 lit. a lub w art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ▶ instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej przewodnika lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Przy czym za „nauczyciela” uznać należy osobę posiadającą wymagane kwalifikacje do zatrudnienia na stanowisku nauczyciela, a więc zarówno emerytowanego nauczyciela, jak i absolwenta szkoły wyższej, który uzyskał kwalifikacje do zatrudnienia na stanowisku nauczyciela w szkole lub placówce oświatowej.

Tylko w przypadku jeżeli nauczyciel akademicki posiada ww. kwalifikacje, może nie posiadać zaświadczenia o ukończeniu kursu na wychowawcę wypoczynku.

Jakie kwalifikacje są niezbędne do kierowania wycieczką?

Kierownikiem wycieczki może być osoba, która:

- ▶ nie była karana (składa oświadczenie lub informację z KRK);
- ▶ ukończyła 18 lat;
- ▶ posiada co najmniej wykształcenie średnie;
- ▶ ukończyła kurs na kierownika wycieczki;
- ▶ posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczo-wychowawczych, uzyskanych w okresie ostatnich 15 lat.

Jakie kwalifikacje są niezbędne do pełnienia funkcji wychowawcy wypoczynku?

Wychowawcą wypoczynku może być osoba, która:

- ▶ nie była karana (składa oświadczenie lub informację z KRK);
- ▶ ukończyła 18 lat;
- ▶ posiada co najmniej wykształcenie średnie;
- ▶ ukończyła kurs na wychowawcę wypoczynku;

Jak długo organizator powinien przechowywać dokumentację dotyczącą zgłoszenia wypoczynku i dokumentację wypoczynku, np. kopie dokumentów poświadczających niekaralność i kwalifikacje kadry (wychowawców, kierownika, innych zatrudnionych specjalistów)?

- ▶ Organizator wypoczynku przechowuje dokumentację dotyczącą zgłoszenia wypoczynku i dokumentację wypoczynku, w tym kopie dokumentów poświadczających niekaralność i kwalifikacje zatrudnianej kadry - przez 5 lat, od dnia usunięcia zgłoszenia z bazy wypoczynku (art. 92h ust. 4 ustawy o systemie oświaty).

Jakie dokumenty powinien posiadać organizator wypoczynku w zakresie obiektu, w którym organizowany będzie wypoczynek?

Do zgłoszenia wypoczynku organizowanego w kraju organizator wypoczynku dołącza:

- ▶ w przypadku organizowania wypoczynku w obiekcie hotelarskim lub innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie - kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;
- ▶ w przypadku organizowania wypoczynku w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku, z wyłączeniem wypoczynku organizowanego w szkołach i placówkach:
- ▶ szkic poszczególnych pomieszczeń obiektu, z określeniem ich funkcji, w szczególności pomieszczenia do spania, stołówki, pomieszczeń do zajęć wychowawczo-rekreacyjnych i sanitariatów

- ▶ kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;
- ▶ w przypadku organizowania wypoczynku bez stałej infrastruktury komunalnej, w szczególności wypoczynku organizowanego w formie biwaku:
- ▶ szkic sposobu zagospodarowania terenu przeznaczonego na wypoczynek, w szczególności rozmieszczenia poszczególnych części: mieszkalnej, żywieniowej, zespołu służby zdrowia i sanitariatów,
- ▶ kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej potwierdzającej spełnianie przez teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;
- ▶ w przypadku organizowania wypoczynku o charakterze wędrownym - mapę trasy ze wskazaniem terminu i miejsca noclegu.

Czy kierownik wypoczynku może być jednocześnie wychowawcą grupy uczestników wypoczynku?

NIE. Zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia, obowiązków kierownika wypoczynku nie łączy się z obowiązkami wychowawcy wypoczynku. Każda z tych osób ma wyznaczony własny zakres obowiązków i związany z nim zakres odpowiedzialności.

Niełączenie tych funkcji jest ściśle związane z obowiązkiem zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom wypoczynku.

Czy kierownik i wychowawca wycieczki powinien posiadać informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności?

TAK. W czasie wycieczki organizowanego dla dzieci i młodzieży wychowawcą lub kierownikiem nie może być osoba karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu na szkodę małoletniego, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.), przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.) albo osoba wobec, której orzeczono zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi, lub obowiązek powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami lub zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu.

W celu potwierdzenia ww. warunku, kandydat na wychowawcę lub kierownika wycieczki jest obowiązany przedstawić organizatorowi wycieczki dzieci i młodzieży informację z Krajowego Rejestru Karnego. Informacja ta zachowuje ważność przez okres 12 miesięcy od dnia jej wydania. Należy zwrócić uwagę czy w trakcie wycieczki informacja nie traci ważności.

Kandydat na wychowawcę lub kierownika wypoczynku, który jednocześnie jest zatrudniony na podstawie przepisów, które zawierają warunek niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie, składa w formie pisemnej oświadczenie o niekaralności za przestępstwa, o których mowa powyżej. Oświadczenie powinno być aktualne, tj. dotyczyć wypoczynku, na który zostało złożone.

Ważne: Organizator wypoczynku nie przekazuje kierownikowi wypoczynku informacji i oświadczeń (ani ich kopii) kadry wypoczynku o niekaralności. Kopie tych dokumentów pozostają u organizatora, mogą być udostępnione do wglądu osobom kontrolującym w siedzibie organizatora wypoczynku lub udostępnione na żądanie w trakcie kontroli lub po zakończeniu wypoczynku.

Organizator zgłaszając wypoczynek oświadcza (w formularzu zgłoszenia wypoczynku własnym podpisem), że posiada kopie dokumentów o poświadczających niekaralność kierownika wypoczynku i wychowawców wypoczynku.

Ile kosztuje uzyskanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności?

- ▶ Za uzyskanie informacji o niekaralności osoby, w wersji papierowej - należy uiścić opłatę w wysokości 30 zł, za informację w wersji elektronicznej - 20 zł.

Jak kierownik wycieczki i wychowawca wycieczki mogą wystąpić po zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego?

- ▶ drogą elektroniczną (podstawowe informacje na krk.ms.gov.pl, dostęp do e-KRK <https://ems.ms.gov.pl>),

lub

- ▶ osobiście w jednym z Punktów Informacyjnych KRK albo w Biurze Informacyjnym KRK,

lub

- ▶ można wysłać podpisany i opłacony formularz pocztą do wybranego Punktu Informacyjnego KRK albo do siedziby Biura Krajowego Rejestru Karnego.

Jak wolontariusz ma występować po bezpłatne zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego?

Kandydat na kierownika wycieczki lub wychowawcę wycieczki dzieci i młodzieży, będący wolontariuszem, aby móc skorzystać ze zwolnienia z opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego, stosownie do art. 24 ust. 1a ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1036, z późn. zm.), powinien:

- ▶ w przypadku wystąpienia o zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego w formie papierowej - przywołać w punkcie 11 formularza „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” art. 24 ust. 1a ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 159) w związku z art. 92p ust. 8, pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2023 r. poz. 2230) oraz dołączyć do formularza pismo sporządzone przez organizatora wycieczki potwierdzające, że ta osoba jest wolontariuszem będącym kandydatem na wychowawcę lub kierownika formy wycieczki. Pismo pozostanie w urzędzie na dowód wydania informacji z KRK bez pobrania opłaty;
- ▶ w przypadku wystąpienia o zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (e-Platforma/e-KRK) - zaznaczyć odpowiednie pole w formularzu, wskazujące na bycie kandydatem na wychowawcę lub kierownika formy wycieczki oraz załączyć skan pisma, sporządzonego przez organizatora wycieczki, potwierdzającego, że ta osoba jest wolontariuszem będącym kandydatem na wychowawcę lub kierownika formy wycieczki.

*Materiał przygotowany przez Prewencję
Archidiecezji Poznańskiej*

Wszelkiej pomocy i informacji udziela:
ks. dr Jarosław Żurawski

Ostrów Tumski 5, 61-109 Poznań
tel. 663 500 164; 61 851 28 32
mail: ochrona@archpoznan.pl

Informacje zaczerpnięte z <https://www.gov.pl/web/edukacja>